

รายงานผลการดำเนินงานกิจกรรมปฏิรูปที่ 1 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ในการต่อต้านทุจริต

ตามแผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ปีงบประมาณ 2564

โดย
สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

○ กิจกรรมปฏิรูปที่ 1

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการต่อต้านการทุจริต

○ กิจกรรมปฏิรูปที่ 2

การพัฒนาการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและพัฒนาระบบคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส
การทุจริตที่มีประสิทธิภาพ

○ กิจกรรมปฏิรูปที่ 3

การพัฒนากระบวนการยุติธรรมที่รวดเร็ว โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ
ในการดำเนินคดีทุจริตทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

○ กิจกรรมปฏิรูปที่ 4

พัฒนาระบบราชการไทยให้โปร่งใส ไร้ผลประโยชน์

○ กิจกรรมปฏิรูปที่ 5

พัฒนามาตรการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่

กิจกรรมปฏิรูปที่ 1

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ในการต่อต้านการทุจริต

หลักการและเหตุผล

การส่งเสริมให้เครือข่ายภาคประชาชน สภาองค์กรชุมชนและภาคีที่เกี่ยวข้องของภาคประชาชน รัฐและเอกชน มีการบูรณาการดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ ที่แตกต่างกันในแต่ละจังหวัดแต่ละท้องที่ และร่วมกันเป็นแกนกลางในการตรวจสอบ ป้องกัน ปัญหาจากการทุจริตและประพฤตมิชอบ ที่ส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ของชาวบ้านในพื้นที่โดยตรงจึงเป็นหัวใจสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการต่อต้านการทุจริตและประพฤตมิชอบของประเทศอย่างมีนัยยะสำคัญ

เป้าหมาย

1. ส่งเสริมให้เครือข่ายภาคประชาชนสามารถมีบทบาทในการเสนอแนะแนวทางที่เหมาะสม และมีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริตและประพฤตมิชอบโดยเฉพาะในท้องที่ของตนอย่างมีประสิทธิภาพ และปลอดภัย
2. สนับสนุนให้ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้และมีความซื่อสัตย์สุจริตตามรอยเบื้องพระยุคลบาท

ตัวชี้วัด

1. มีเครือข่ายภาคประชาชน องค์กรชุมชน ที่ดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและต่อต้านการทุจริตอย่างน้อยจังหวัดละ 5 เครือข่ายในปี 2564 และ 6 เครือข่ายในปี 2565
2. มีการขยายผลการดำเนินการไปสู่เครือข่ายองค์กรระดับตำบลร้อยละ 20 ทุกปี จนครอบคลุมทุกตำบลทั่วประเทศ
3. มีคู่มือแนวทางการมีส่วนร่วมและช่องทางการร้องเรียนของประชาชนในปี 2564

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

ในการต่อต้านการทุจริต

โครงการ

ที่เกี่ยวข้องกับ BR1

- โครงการขับเคลื่อนรณรงค์ต่อต้านการทุจริต
- โครงการเสริมสร้าง พัฒนาศักยภาพเครือข่ายภาคประชาสังคมในการต่อต้านทุจริต

- โครงการเยาวชนไทยหัวใจสะอาด

- โครงการพัฒนาแผนที่พื้นที่เสี่ยงต่อการทุจริตอย่างมีส่วนร่วม
- โครงการรณรงค์เสริมสร้างความร่วมมือทางศาสนาเพื่อสร้างแนวทางการต่อต้านการทุจริต
- โครงการเยาวชนไทย "ไม่ลอก การบ้าน ไม่ลอกข้อสอบ"
- โครงการ STRONG – องค์กร/จิตพอเพียงต้านทุจริต
- โครงการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในเอกชน

โครงการหลัก ตาม BR1

โครงการป้องกันและ
ต่อต้านการทุจริต โดย
การมีส่วนร่วมของ
เครือข่ายภาคประชาชน
และองค์กรชุมชน

หน่วยงานหลัก

คณะประสานงาน
เครือข่ายองค์กร
ชุมชน

เครือข่าย
สภาองค์กรชุมชน

คณะทำงานร่วม

คณะทำงาน ปฏิบัติการ

ระดับจังหวัด

ระดับตำบล

เครือข่าย
ภาคประชาชน

ภาคีความร่วมมือ

หน่วยงาน
สนับสนุน

งบประมาณและทรัพยากร

โครงการการป้องกันและต่อต้านการทุจริตภาค ประชาชนและองค์กรชุมชน

กองทุน ปปช.

- งบประมาณตามสัญญากองทุน
รวม 4,640,000 บาท
- ได้รับการจัดสรรงวดที่ 1
รวม 1,698,500 บาท
- งบประมาณที่ดำเนินการจริง
รวม 1,030,779 บาท

พอช.

สนับสนุนงบประมาณ
รวม 1,261,930 บาท

จังหวัดเชียงใหม่

พื้นที่ระดับตำบล 5 ตำบล

- ต.ท่าพุทรา อ.คลองขลุง จ.กำแพงเพชร
- ต.ในเมือง อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย
- ต.ทุ่งพง อ.หนองฉาง จ.อุทัยธานี
- ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ลำพูน
- ต.ท่าก้อ อ.แม่สรวย จ.เชียงราย

ภาคเหนือ

ภาคอีสาน

จังหวัดอำนาจเจริญ

พื้นที่ระดับตำบล 5 ตำบล

- ต.หนองสามสี อ.เสนางคนิคม
- ต.หนองมะแซว อ.เมือง
- ต.นาป่าแซง อ.ปทุมราช
- ต.นาผือ อ.เมือง
- ต.ปากอ อ.ชานุมาน

จังหวัดสระบุรี

พื้นที่ระดับตำบล 5 ตำบล

- ต.เจริญธรรม อ.วิหารแดง
- ต.ตะกุด อ.เมือง
- ต.ศาลาธิไทย อ.เสาไห้
- ต.ท่าคล้อ อ.แก่งคอย
- ต. บัวลอย อ.หนองแค

ภาคกลาง / ตะวันตก

ภาคใต้

ภาคกรุงเทพ / ตะวันออก

จังหวัดตราด

พื้นที่ระดับตำบล 5 ตำบล

- เทศบาลเมืองตราด อ.เมือง
- ต.บ่อพลอย อ.บ่อไร่
- ต.เกาะช้างใต้ อ.เกาะช้าง
- ต.ตะกang อ.เมือง
- ต.คลองใหญ่ อ.แหลมงอบ

จังหวัด
: ภูเก็ต

พื้นที่ระดับตำบล 5 ตำบล

- ต.ประสงค์ อ.ท่าชนะ จ.สุราษฎร์ ฯ
- เทศบาลนครภูเก็ต อ.เมือง
- ต.ถ้ำพรรณนา อ.ถ้ำพรรณรา จ.นครศรี ฯ
- ต.พนาตุง อ.ควนขนุน จ.พัทลุง
- ต.นาโพธิ์พัฒนา อ.สวี จ.ชุมพร

พื้นที่ดำเนินการ

30

กระบวนการดำเนินงานของ พอช.

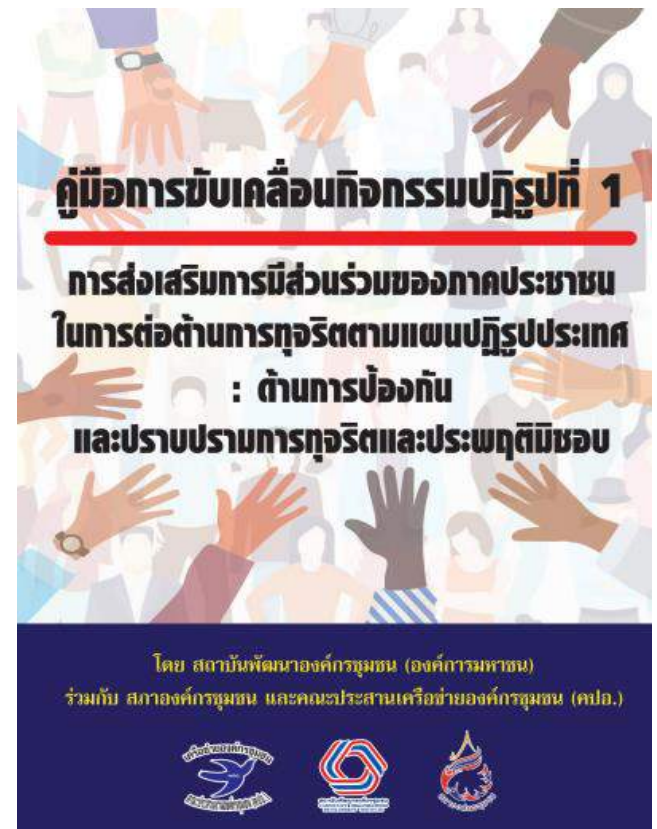

กิจกรรมสำคัญของกิจกรรมปฏิรูปที่ 1

ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน
ในการป้องกันและต่อต้าน การทุจริตในพื้นที่

1. เชื่อมโยงและพัฒนาเครือข่ายป้องกันและต่อต้านการทุจริตภาคประชาชนระดับจังหวัด
2. จัดตั้งและพัฒนาคณะทำงานป้องกันและต่อต้านการทุจริตภาคประชาชนระดับตำบล
3. สร้างธรรมาภิบาลเครือข่ายองค์กรชุมชน
การเชื่อมโยงเครือข่าย ร่วมสมทบกิจกรรมกับ
ภาคี พร้อมทั้ง ติดตามและประเมินผล
4. จัดกิจกรรมของเครือข่าย 4 กิจกรรม
5. จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้
6. ติดตามและประเมินผล

จัดทำคู่มือภาคประชาชนในการป้องกันและต่อต้านการ
ทุจริตและช่องทางการร้องเรียนของภาคประชาชน

กิจกรรมสำคัญของกิจกรรมปฏิรูปที่ 1

1. สร้างจิตสำนึกประชาชน

จัดกิจกรรมสร้างสรรค์
ให้ประชาชนในพื้นที่มีความรอบรู้
และเข้าร่วมการป้องกันและ
ต่อต้านการทุจริตในพื้นที่

2. การสร้างระบบพื้นที่เปิดเผยโปร่งใส

ร่วมกันคิดกิจกรรมหรือเครื่องมือ
ให้ประชาชนสามารถติดตาม ตรวจสอบ
และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนิน
โครงการ การใช้ งบประมาณ
และการปฏิบัติตามกฎหมาย

3. การสร้างธรรมาภิบาล และการบริหารจัดการที่ดี ของเครือข่ายภาคประชาชน และองค์กรชุมชน

สร้างต้นแบบการทำตัวเองให้
สุจริตก่อนที่จะไปตรวจสอบองค์กรอื่น

4. การปฏิบัติการต่อต้านการ ทุจริตที่เกิดขึ้นในพื้นที่

เน้นบทบาทการเฝ้าระวังป้องกัน
และต่อต้านการทุจริตตามที่กฎหมาย
รองรับและปลอดภัย

กิจกรรมสำคัญของส่งเสริม
การมีส่วนร่วมของภาค
ประชาชนในการป้องกันและ
ต่อต้านการทุจริตในพื้นที่

ขั้นตอนการทำงาน

1.

รวมกลุ่มแกนนำ ผู้ก่อการดี

รวมกลุ่มแกนนำจาก
องค์กรต่าง ๆ ตั้งเป็น
กลุ่มผู้ริเริ่ม

3.

สร้างพันธมิตร ความร่วมมือ

เชิญผู้แทนกลุ่มองค์กรต่าง ๆ
ในพื้นที่มาร่วมงานสร้างความ
เข้าใจเป้าหมาย
ผลลัพธ์ การกิจ และบทบาท
หน้าที่ของแต่ละฝ่าย

5.

ดำเนินงานตามแผน ให้เกิดผล

นำแผนไปสู่การปฏิบัติทั้ง 4
ด้าน ให้เหมาะสมกับ
สถานการณ์ของพื้นที่

7.

จัดสัมมนาเผยแพร่ขยายผล

นำผลสรุปบทเรียนมาจัดงานร่วมกับภาค
ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อ
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สักเคราะห์เป็นโมเดล
เพื่อสร้างความเชื่อมั่นของภาคประชาชน
ในการมีส่วนร่วมต่อต้านการทุจริตและ
ขยายผลต่อไป

2.

วิเคราะห์พื้นที่ปัญหา ทุจริต

วิเคราะห์สภาพปัญหา สาเหตุ
ผลกระทบ จุดอ่อน จุดแข็ง
ของปัญหาการทุจริต เพื่อ
นำมาวางแผนการดำเนินงาน

4.

หารือวางแผน ปฏิบัติการ

กำหนดกิจกรรม ระยะเวลา
และผู้รับผิดชอบให้
ครอบคลุม 4 ด้าน

6.

ชวนคนสรุป บทเรียน ประเมินค่า

จัดการประเมินทั้ง ภาค
ประชาชนเอง และ
หน่วยงานภายนอก เพื่อ
ประเมินความสำเร็จ
ผลลัพธ์และผลกระทบ

8.

ภาคประชาชนร่วมผลักดัน นโยบาย

ผลักดันเชิงนโยบายในการต่อต้าน
การทุจริตโดยภาคประชาชน
จะต้องมีหลักคิด เครื่องมืออะไร
จะได้ผลดี และบทบาทของ
ผู้เกี่ยวข้องควรเป็นอย่างไร

ผลการดำเนินงานในภาพรวม

พบว่า ภาคประชาชนโดยเฉพาะเครือข่ายองค์กรชุมชนที่พร้อมขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปที่ 1 มีความ **“ตื่นตัว ตั้งใจ และพยายาม”** ดำเนินงานแม้มีระยะเวลาที่จำกัด และปัญหาอุปสรรคจากสถานการณ์โควิด19

ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในบทบาทและความสามารถของภาคประชาชนใน **“การสร้างสังคมสุจริตและต่อต้านการทุจริต”** ในพื้นที่ได้อย่างเป็นรูปธรรม

ผลการดำเนินงานในพื้นที่ระดับจังหวัด

เครือข่ายภาคประชาชน/องค์กรชุมชนที่เป็นแกนหลัก 33 ประเภทองค์กร

1. เครือข่ายท่องเที่ยวโดยชุมชน	12. กองทุนแม่ของแผ่นดิน	23. ออมทรัพย์
2. เครือข่ายกู้ภัย	13. กลุ่มสัจจะ	24. กลุ่มบ้านพอเพียง
3. เครือข่ายองค์กรงดเหล้า	14. เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน	25. กลุ่มบ้านมั่นคง
4. เครือข่าย อสม.	15. กองทุนหมู่บ้าน	26. เครือข่ายผู้บริโภค
5. เครือข่ายกองทุนชุมชนเมือง	16. กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	27. สภาเด็กและเยาวชน
6. เครือข่ายสภาเด็ก	17. อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	28. เครือข่ายอาสาสมัครประชาสัมพันธ์
7. ผู้นำนักประชาธิปไตย	18. แม่บ้านเกษตรกร	29. ศูนย์เพื่อนหญิง
8. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	19. เครือข่ายกองทุนสวัสดิการชุมชน	30. สภาวัฒนธรรม
9. ผู้สูงอายุ	20. กลุ่มสวัสดิการชุมชน	31. สมาคมฮักถิ่น
10. กลุ่มคนพิการ	21. ชุติรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน	32. ชมรมสตรีอง
11. สตรีอาสารักษาดินแดน	22. สมาคมคนพิการ	33. ประชาคมองค์กรงดเหล้า

หน่วยงานหรือองค์กรที่เข้าร่วมหรือให้การสนับสนุน 10 องค์กร

1. สำนักงานจังหวัด	6. กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
2. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด	7. สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
3. ที่ว่าการอำเภอ	8. หอการค้าจังหวัด
4. สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์	9. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
5. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	10. อุทยานแห่งชาติ

คณะทำงานภาคประชาชนระดับจังหวัด รวม 5 จังหวัด จำนวน 67 คน

รายงานสรุปการขับเคลื่อนกิจกรรมการปฏิรูปที่ 1 : ภาคกทม.ปริมณฑลและตะวันออก

จังหวัดตราด

คำขวัญ/สโลแกน

“ คนไทยไม่โกง คนตราด
โปร่งใส ไม่โกงแผ่นดิน อี ”

กิจกรรมสำคัญ

กลไกการขับเคลื่อน

1. มีคณะทำงานผู้กล้าระดับจังหวัด 14 คน ที่ครอบคลุมเครือข่ายเชิงประเด็นและเครือข่ายเชิงพื้นที่ในระดับอำเภอ
2. มีคณะทำงานผู้กล้าและภาคีพัฒนาในระดับตำบลนำร่อง 3 ตำบล 2 เทศบาล
3. มีการเชื่อมโยงองค์กรชุมชนในระดับตำบลเข้าร่วมกิจกรรมปฏิรูป

1. เชื่อมโยงเครือข่ายภาคประชาชน องค์กรชุมชน ภาครัฐ ประชาสังคม และภาคเอกชน

- จำนวนเครือข่ายภาคประชาชน/องค์กรชุมชน เป็นการเชื่อมโยงเครือข่ายภาคประชาชน/องค์กรชุมชนในระดับตำบล รวมกันเป็นระดับจังหวัด จำนวน 53 เครือข่าย

2. การสร้างระบบพื้นที่เปิดเผยโปร่งใส

- 2.1 จัดทำแผนการป้องกันและต่อต้านการทุจริตของภาคประชาชน ทั้งในระดับจังหวัดและตำบลนำร่อง

รายงานสรุปการขับเคลื่อนกิจกรรมการปฏิรูปที่ 1 : ภาคทบท.ประเมินผลและตะวันออก (ต่อ)

3. การรณรงค์สร้างจิตสำนึก

- จัดเวทีทำความเข้าใจกับผู้กล้าระดับจังหวัด จำนวน 94 คน
- จัดเวทีทำความเข้าใจกับผู้กล้าระดับตำบล 5 ตำบล 36 หมู่บ้าน 608 คน
- จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ รณรงค์การป้องกันและต่อต้านการทุจริต ทั้งในระดับจังหวัดและตำบล
- จัดรายการวิทยุ “วิถีคนตราด” ทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 09.30 น. และ ผ่านเฟสบุ๊กไลฟ์ สวท.ตราด และเฟสบุ๊ก ไลฟ์ ส่วนบุคคล
- จัดทำสื่อรณรงค์ที่มีโลโก้เป็น “อีกา สีดำ” สะท้อนถึงความร่วมมือในการจะช่วยกัน สร้างพื้นที่โปร่งใส ไม่ทนต่อการทุจริต
- จัดอบรมเวทีอบรมให้ความรู้เรื่องการป้องกันและต่อต้านการทุจริต

4. การปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

- คณะทำงานผู้กล้าร่วมกับสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดลงพื้นที่ติดตาม สอบทานการดำเนินงานความถูกต้อง คุ่มค่า โปร่งใสของโครงการในพื้นที่เพื่อให้ดำเนินการตามเป้าหมายในระยะเวลาที่กำหนด

5. ตัวอย่างการขับเคลื่อนงานในระดับตำบล/เทศบาล

- มีการขับเคลื่อนร่วมคณะทำงานผู้กล้ากับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และเทศบาล ในตำบลเกาะช้างใต้ และตำบลบ่อพลอย
- ลงพื้นที่ตรวจสอบโครงการก่อสร้างทางเดินเท้าในพื้นที่หมู่ 6 ต.คลองใหญ่
- มีช่องทางการแจ้งเบาะแส 3 หน่วยงานได้แก่ สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลตะกวาง,ป.ป.ช.และ สายด่วน ป.ป.ท.1206 ในเทศบาลตำบลตะกวาง

รายงานสรุปการขับเคลื่อนกิจกรรมการปฏิรูปที่ 1 : ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จังหวัดอำนาจเจริญ

ประกาศวาระร่วมตนอำนาจเจริญ

“เมืองธรรมเกษตร เขตปลอดทุจริต”

กลไกการขับเคลื่อน

กิจกรรมสำคัญ

1. เครือข่ายภาคประชาชนร่วมจัดตั้ง สภาองค์กรปฏิรูปจังหวัดอำนาจเจริญ
2. จัดตั้งคณะทำงานระดับจังหวัด 13 คน ที่ครอบคลุมเครือข่ายเชิงประเด็นและเครือข่ายเชิงพื้นที่ในระดับอำเภอ
3. จัดตั้งคณะทำงานร่วมภาคประชาชนกับภาคีพัฒนาระดับตำบล 5 ตำบล

1. เชื่อมโยงเครือข่ายภาคประชาชน องค์กรชุมชน ภาครัฐ ประชาสังคม และภาคเอกชน จำนวน 24 เครือข่าย

1. เครือข่ายสวัสดิการชุมชนจังหวัดอำนาจเจริญ
2. เครือข่ายสภาองค์กรชุมชนตำบลระดับจังหวัด
3. เครือข่ายบ้านมั่นคงเมืองอำนาจเจริญ
4. เครือข่ายสมัชชาสุขภาพจังหวัดอำนาจเจริญ
5. เครือข่าย ศ.พ.ก.
6. เครือข่ายสมาพันธ์เด็กและเยาวชนเมืองธรรมเกษตร
7. องค์การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน
8. เครือข่ายอาสาสมัครประชาสัมพันธ์ประจำหมู่บ้านและชุมชนเมือง
9. ชมรมร่วมด้วยช่วยกันอำนาจเจริญ
10. ศูนย์เพื่อนหญิงอำนาจเจริญ
11. ชมรมฮักแพงป่าอำนาจเจริญ
12. เครือข่าย STRONG
13. สภาวัฒนธรรมจังหวัด
14. ประชาคมองค์กรงดเหล้าจังหวัดอำนาจเจริญ
15. สมาคนคนฮักถิ่น
16. สวนล้างฝัน
17. วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์จังหวัดอำนาจเจริญ
18. เครือข่ายป่าชุมชน
19. สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์
20. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอำนาจเจริญ
21. กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
22. สมาคมนักข่าวจังหวัดอำนาจเจริญ
23. สภาการศึกษาจังหวัดอำนาจเจริญ
24. หอการค้าจังหวัด

รายงานสรุปการขับเคลื่อนกิจกรรมการปฏิรูปที่ 1 : ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ต่อ)

2. การสร้างระบบพื้นที่เปิดเผยโปร่งใส

- จัดประชุมวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาการทุจริต
- ทำแผนการป้องกันการทุจริตภาคประชาชนจังหวัดอำนาจเจริญ

3. การรณรงค์สร้างจิตสำนึก

- ผู้แทนเครือข่ายภาคประชาชน ภาครัฐ และภาคเอกชน ประกาศวาระจังหวัด “อำนาจเจริญเมืองธรรมเกษตร เขตปลอดทุจริต” ณ บริเวณหน้าพระมงคลมิ่งเมือง
- จัดตั้งแกนนำหมู่บ้านเป็นเครือข่ายเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสในพื้นที่ 5 ตำบล

4. ตัวอย่างการขับเคลื่อนงานในระดับตำบล/เทศบาล

- เพิ่มข้อตกลงระหว่างภาคประชาชนกับเทศบาลในการเปิดเผยข้อมูลโครงการและค่าใช้จ่าย ในตำบลนาป่าแซง
- ชุมชนร่วมกับโรงเรียนตกลงให้เด็กและเยาวชน สอบทานโครงการและงบประมาณนมโรงเรียน ตำบลนาป่าแซง
- สร้างกลุ่มไลน์ร่วมกับ กลุ่มเด็กและเยาวชน อสม. และเครือข่ายองค์กรชุมชนในการแลกเปลี่ยนปัญหาและการแก้ไขการทุจริตในพื้นที่ ในตำบลนาป่าแซง

รายงานสรุปการขับเคลื่อนกิจกรรมการปฏิรูปที่ 1 : ภาคกลางและตะวันตก

จังหวัดสระบุรี

คำขวัญ/สโลแกน

“สระบุรีโปร่งใส เป็นธรรม
ตรวจสอบได้”

กลไกการขับเคลื่อน

กิจกรรมสำคัญ

1. คณะประสานงานขบวนองค์กรชุมชนจังหวัดรับผิดชอบการดำเนินงานโครงการ
2. จัดตั้งคณะประสานงานจาก 6 เครือข่าย เครือข่ายละ 2 คน เป็นคณะปฏิบัติการ
3. มีการตั้งคณะทำงานระดับตำบล 5 ตำบล
4. มีการเชื่อมโยงองค์กรชุมชนในระดับตำบลเข้าร่วมกิจกรรมปฏิรูป

1. เชื่อมโยงเครือข่ายภาคประชาชน องค์กรชุมชน ภาครัฐ ประชาสังคม และภาคเอกชน

- เครือข่ายภาคประชาชน/องค์กรชุมชน ร่วมกันเป็นคณะทำงานระดับจังหวัด จำนวน 6 เครือข่าย

2. การสร้างระบบพื้นที่เปิดเผยโปร่งใส

- จัดประชุมวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาการทุจริต
- จัดทำแผนป้องกันและต่อต้านการทุจริตจังหวัดสระบุรี

รายงานสรุปการขับเคลื่อนกิจกรรมการปฏิรูปที่ 1 : ภาคกลางและตะวันตก (ต่อ)

3. การรณรงค์สร้างจิตสำนึก

- จัดอบรมร่วมกับ ปปท. สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับแกนนำเครือข่ายองค์กรชุมชน และผู้แทนตำบลนำร่อง
- ใช้เพจเพื่อสื่อสารประชาสัมพันธ์และ QR CODE ขบวนการองค์กรชุมชนจังหวัดสระบุรีเป็นช่องทางแจ้งเบาะแสในทุกตำบลนำร่อง 5 ตำบล
- เชิญผู้แทนเครือข่ายองค์กรชุมชนภาคกลางและตะวันตก 12 จังหวัด เรียนรู้การดำเนินโครงการ

4. การปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

- ปัญหาการบรรทุกันน้ำหนักเกินซึ่งส่งผลกระทบต่อประชาชนมาดำเนินการโดย กรมทางหลวง และตำรวจทางหลวง ไปตรวจสอบการดำเนินงานที่ด่านช่างพุด แอ่เภอเฉลิมพระเกียรติ และค้นพบสาเหตุที่แท้จริงและนำมาสู่การวางแผนแก้ไขร่วมกัน

5. ตัวอย่างการขับเคลื่อนงานในระดับตำบล/เทศบาล

- จัดอบรมปลูกฝังสร้างตระหนักรู้ในการป้องกันการทุจริตให้ผู้เฒ่าเฒ่าชนรุ่นใหม่ ในตำบลศาลาไทย และตำบลบัวลอย
- จัดทำตู้รับเรื่องร้องเรียนในระดับหมู่บ้าน ของตำบลศาลาไทย และตำบลท่าคล้อ
- จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์การต่อต้านการทุจริตในตำบลเจริญธรรม
- จัดตั้งทีมคนรุ่นใหม่ โดยมีนายกเทศมนตรีเป็นหัวหน้าคณะทำงานในการสอดส่องการต่อต้านการทุจริตในตำบลตะกุด
- รวบรวมข้อมูลโครงการในพื้นที่และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ ในตำบลท่าคล้อ

รายงานสรุปการขับเคลื่อนกิจกรรมการปฏิรูปที่ 1 : ภาคใต้

จังหวัดภูเก็ต

และเทศบาลนครภูเก็ต

คำขวัญ/สโลแกน

“สุจริตชนคนภูเก็ต”

กลไกการขับเคลื่อน

กิจกรรมสำคัญ

1. จัดตั้งคณะทำงานเครือข่ายป้องกันและต่อต้านการทุจริตภาคประชาชนจังหวัดภูเก็ต
2. จัดตั้งคณะทำงานเครือข่ายป้องกันและต่อต้านการทุจริตภาคประชาชนเทศบาลนครภูเก็ต

1. เชื่อมโยงเครือข่ายภาคประชาชน องค์กรชุมชน ภาครัฐ ประชาสังคม และภาคเอกชน

1. เครือข่ายท่องเที่ยวชุมชน
2. สมาคมคนพิการจังหวัดภูเก็ต
3. มูลนิธิเมาไม่ขับ
4. ตัวแทนเหยื่อเมาแล้วขับ
5. ชมรม สตรองภูเก็ต จิตอาสาต้านทุจริต
6. เครือข่ายผู้บริโภคจังหวัดภูเก็ต
7. ตัวแทนผู้นำชุมชนกรรมการหมู่บ้าน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
8. สภาเด็กและเยาวชนจังหวัดภูเก็ต
9. เครือข่ายเทศบาลนครด้านทุจริต
10. ตัวแทนสตรี ระดับหมู่บ้าน ทตำบล และภาคใต้
11. เครือข่ายองค์กรชุมชนจังหวัดภูเก็ต
12. เครือข่ายกองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัดภูเก็ต

2. การสร้างระบบพื้นที่เปิดเผยโปร่งใส

- อบรมแกนนำภาคประชาชนของจังหวัดและเทศบาลนครภูเก็ต สร้างการตื่นตัวในการป้องกันการทุจริต
- ตั้งกลุ่มไลน์เครือข่ายสุจริตชนคนภูเก็ต และเชื่อมโยงกับชมรมสตรอง
- จัดทำเอกสารรณรงค์ “สุจริตสร้างสรรค์ มุกอันดามันสวรรค์ไทย”

รายงานสรุปการขับเคลื่อนกิจกรรมการปฏิรูปที่ 1 : ภาคใต้ (ต่อ)

3. การรณรงค์สร้างจิตสำนึก

- จัดประชุมวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาการทุจริต
- จัดทำแผนป้องกันและต่อต้านการทุจริตภาคประชาชนจังหวัดภูเก็ตเสนอต่อ อบจ.
- เปิดตัว ปณ. 399 เพื่อรับเรื่องร้องเรียน
- จัดทำ QR CODE แสดงรายละเอียดโครงการและงบประมาณ
- ร่วมกับฝ่ายตรวจสอบของ อบจ. ฝึกอบรมวิเคราะห์โครงการและงบประมาณที่มีความเสี่ยง
- จัดเวทีให้ผู้สมัครนายก อบจ. ให้คำมั่นว่าจะมีนโยบายต่อต้านการทุจริตและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

รายงานสรุปการขับเคลื่อนกิจกรรมการปฏิรูปที่ 1 : ภาคใต้ (ต่อ)

การดำเนินงาน

อีก 3 ตำบลในภาคใต้

กลไกการขับเคลื่อน

1. มีกลไกคณะทำงาน
2. การวิเคราะห์สถานการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต
3. จัดทำแผนป้องกันและต่อต้านการทุจริต
4. เชื่อมโยงเครือข่ายภาคประชาชนและภาคีพัฒนา

กิจกรรมสำคัญ

ตัวอย่างการขับเคลื่อนงานในระดับตำบล/เทศบาล

- การเชื่อมโยงและบูรณาการงานกับเครือข่ายภาคประชาชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โรงเรียน และเครือข่ายเด็กและเยาวชน ในการรณรงค์ป้องกันและต่อต้านการทุจริต ในตำบลประสงค์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- มีการตรวจสอบความถูกต้อง คຸ້ມคຳ และความโปร่งใสในการดำเนินโครงการโคกหนองนาโมเดล และส่งต่อ ปปช. ลงพื้นที่ตรวจสอบในตำบลถ้ำพรรณรา จังหวัดนครศรีธรรมราช
- กิจกรรมกระตุ้นความรับผิดชอบของตำรวจต่อการแก้ไขปัญา การพนัน การลักทรัพย์ ในตำบลพนาตุง จังหวัดพัทลุง

รายงานสรุปการขับเคลื่อนกิจกรรมการปฏิรูปที่ 1 : ภาคเหนือ

จังหวัดเชียงใหม่
และการดำเนินงาน
อีก 5 ตำบลในภาคเหนือ

กลไกการขับเคลื่อน

1. คณะประสานงานขบวนองค์กรชุมชนจังหวัดรับผิดชอบการดำเนินงานโครงการ
2. จัดตั้งคณะประสานงานจาก 6 เครือข่าย เครือข่ายละ 2 คน เป็นคณะปฏิบัติการ
3. มีการตั้งคณะทำงานระดับตำบล 5 ตำบล
4. มีการเชื่อมโยงองค์กรชุมชนในระดับตำบลเข้าร่วมกิจกรรมปฏิรูป

กิจกรรมสำคัญ

ตัวอย่างการขับเคลื่อนงานในระดับตำบล/เทศบาล

- บันทึกความร่วมมือ 3 ฝ่าย สภาองค์กรชุมชน วัด และเทศบาล ในการจัดทำข้อตกลงร่วมกัน เรื่องการสร้างพฤติกรรมทุจริต ตำบลท่าก้อ จังหวัดเชียงราย
- จัดกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากผู้แทนองค์กรชุมชน เพื่อจัดทำธรรมนูญชุมชนเกี่ยวกับป้องกันและต่อต้านการทุจริต ตำบลท่าก้อ จังหวัดเชียงราย และตำบลในเมือง จังหวัดลำพูน
- วิเคราะห์ปัญหาการทุจริตการรับค่าชดเชยของเกษตรกรตามมาตรการต่างๆ ของภาครัฐ ตำบลทุ่งพวง จังหวัดอุทัยธานี และตำบลท่าพุทรา จังหวัดกำแพงเพชร
- สอบทานความถูกต้อง คุ่มค่า โปรงใส่ โครงการโคกหนองนาโมเดล ตำบลท่าพุทรา จังหวัดกำแพงเพชร
- มีการแจ้งเบาะแสโครงการที่มีความเสี่ยงต่อการทุจริต เทศบาลตำบลในเมือง จ.ลำพูน

สรุปบทเรียนจากการขับเคลื่อนงาน

- 1. การรวมกลุ่มผู้ก่อการดีและการเคลื่อนงาน**
- 2. การสร้างความตระหนัก จิตสำนึก และการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่**
- 3. การสร้างการยอมรับและความร่วมมือกับภาคีพัฒนา**
- 4. การสร้างระบบพื้นที่เปิดเผยโปร่งใส**
- 5. การปฏิบัติการต่อต้านทุจริตในพื้นที่**

สรุปบทเรียนจาก การขับเคลื่อนงาน

1. การรวมกลุ่มผู้ก่อการดีและการเคลื่อนงาน

1.1 บุคคลที่จะเลือกมาเป็นกลุ่มผู้ก่อการดีที่มีผลต่อความสำเร็จของงาน

- มีความเป็นตัวแทนของกลุ่ม / เครือข่าย ดีกว่ามาเป็นปัจเจก
- ต้องเป็นบุคคลที่ไม่มีประวัติเสื่อมเสียด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- มีจิตอาสา อยากเปลี่ยนแปลงชุมชนและสังคม
- ไม่เป็นคู่แข่งที่อาจมาใช้งานเป็นเครื่องมือหาประโยชน์เพื่อตนเอง
- มีทัศนคติเชิงบวกในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

1.2 องค์ประกอบของคณะทำงานที่เหมาะสม

- เป็นตัวแทนกลุ่ม / องค์กรชุมชนที่หลากหลาย และสามารถครอบคลุมพื้นที่
- การเชิญกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน บุคคลที่ชุมชนเลือกจะทำให้การยอมรับกับภายในได้ดีขึ้น

1.3 การทำความเข้าใจที่มา
แนวคิด เป้าหมาย ผลลัพธ์
ของงาน และบทบาทการ
ทำงานของคณะผู้ก่อการดี /
คณะทำงาน ให้ชัดเจนมีความ
จำเป็นอย่างมาก

1.4 การให้แนวคิด แนวทาง และ
ผลลัพธ์งานโดยไม่กำหนด
รายละเอียดวิธีการทำงาน ทำให้
การทำงานระยะแรกช้า แต่จะเร็ว
ขึ้นภายหลังเพราะทำด้วยความ
เข้าใจมากขึ้น และความเหมาะสม
กับบริบทพื้นที่

1.5 การมีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้
ระหว่างคณะทำงานต่างพื้นที่ มีผล
ต่อความชัดเจนของแนวคิด
หลักการทำงาน และการคิดค้น /
ริเริ่มกิจกรรมหรือแก้ปัญหาได้ดีขึ้น

สรุปบทเรียนจาก การขับเคลื่อนงาน

2. การสร้างความตระหนัก จิตสำนึก และการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่

2.1 จัดเวทีปรึกษาหารือผู้แทนจากกลุ่มกิจกรรมที่กระตือรือร้น สร้างความเข้าใจ ร่วมกำหนด
แนวทาง ถึงผู้ประสานงาน และกระจายความรับผิดชอบครอบคลุมในพื้นที่

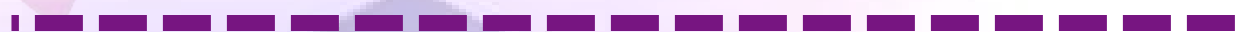
2.2 สร้างเจตนารมณ์ร่วม ที่จะร่วมกันปกป้องสิทธิประโยชน์ของตนเองและส่วนรวม และสร้าง
อนาคตที่ดีแก่ลูกหลาน โดยใช้ให้เห็นถึงผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตที่เกิดขึ้นหากมีการทุจริตเกิดขึ้น
โดยยกตัวอย่างการทุจริตที่ใกล้ตัว

2.3 สร้างเป้าหมายร่วม เป็นสโลแกน สื่อสัญลักษณ์เพื่อรณรงค์

2.4 สร้างข้อตกลงสาธารณะ เช่น ธรรมนูญชุมชน ข้อบัญญัติชุมชน

2.5 สร้างความรู้สึกปลอดภัย โดยใช้พลังกลุ่ม

2.6 สร้างความโปร่งใส ในการเปิดงบประมาณที่ดำเนินการ

สรุปบทเรียนจาก การขับเคลื่อนงาน

3.การสร้างการยอมรับและความร่วมมือ กับภาคีพัฒนา

3.1 ประสานสร้างความเข้าใจ ปรีกษามุคคล / หน่วยงานที่ส่งผล

ต่อการขับเคลื่อนงาน

- หน่วยงานดูแลในพื้นที่ : ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ
- หน่วยงานที่ทำงานด้านทุจริต : ปปช.จังหวัด / ปปท. เขต
- หน่วยงานที่เป็นส่วนสำคัญ : องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

3.2 สํารวจหน่วยงานและกิจกรรมที่สอดคล้อง เชื่อมโยงกับกิจกรรมปฏิรูปที่ 1 และเจรจาสร้างความร่วมมือภายใต้หลักการ “เป้าหมายร่วม ประโยชน์ร่วม”

3.3 แกนนำมีท่าทีเป็นมิตรไม่แสดงอำนาจ ไม่ขัดแย้งอริศัตรู ไม่จับผิด แต่ยืนหยัด การรักษาสิทธิประโยชน์ของประชาชนและชุมชน

สรุปบทเรียนจาก การขับเคลื่อนงาน

4. การสร้างระบบพื้นที่เปิดเผยโปร่งใส

4.1 เรื่องสำคัญที่สุด คือ การเปิดเผยโครงการและงบประมาณ ที่ดำเนินการในพื้นที่อย่างละเอียด

4.2 การร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานในพื้นที่ เช่น โรงเรียน รพ.สต. มาสร้างความร่วมมือ สร้างระบบ แพนและเครื่องมือ จะทำให้ผลของการขับเคลื่อนงานออกมาในทิศทางเชิงบวก “ปกป้องประโยชน์สิทธิและประชาชน” ลดความขัดแย้งได้

4.3 การมีกิจกรรมที่เป็นตัวอย่างของหน่วยงานที่เปิดเผยข้อมูลต่อประชาชน จะทำให้ขยายผลได้ดี
“สุจริต ต่อต้านทุจริต”

4.4 การประกาศนโยบายของผู้บริหารหน่วยงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะทำให้ภาคประชาชนมีความเชื่อมั่น และกล้าคิด/ริเริ่มกิจกรรมที่สร้างสรรค์

สรุปบทเรียนจาก การขับเคลื่อนงาน

5. การปฏิบัติการต่อต้านทุจริต

5.1 เพื่อลดความหวาดระแวง ความขัดแย้ง ไม่ควรประกาศเป็นกิจกรรม

ที่ต้องดำเนินการ

5.2 เมื่อมีความจำเป็นต้องแจ้งเบาะแส ควรทำในบางกลุ่ม/เครือข่ายเพื่อสร้าง
ความปลอดภัย

5.3 ชุมชนต้องเรียนรู้ ช่องทางและเครื่องมือการแจ้งเบาะแสของหน่วยงานหลัก
เพิ่มขึ้น

5.4 เพื่อป้องกันการกล่าวหาโดยขาดข้อเท็จจริงหรือการกลั่นแกล้ง ควรมี
คณะทำงานที่กลั่นกรองเรื่องร้องเรียน

ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการดำเนินงานของภาคประชาชน

1. ปัจจัยหลักคือความตระหนักและความสามารถขององค์กรชุมชนในพื้นที่ และการสนับสนุนของเครือข่ายชุมชน ภาคประชาชนในระดับจังหวัด/ภาค
2. ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนดเป็นนโยบายและให้การสนับสนุนผ่านหน่วยงานในจังหวัด รวมถึงการสนับสนุนต้องจริงจังและเงื่อนไขที่เหมาะสมจากสำนักงาน ปปช.จังหวัด และสำนักงาน ปปท. เขต
3. กรณีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานภาครัฐที่มีตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการทุจริต เช่น การประเมิน ITA จนทำให้หน่วยงานเหล่านั้นกระตือรือร้น และให้การสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการต่อต้านการทุจริตอย่างจริงจัง ซึ่งทำให้เกิดผลดีกับทั้งภาคประชาชนและภาครัฐบาล

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอต่อภาคประชาชนและองค์กรชุมชนในพื้นที่

- 1.1 ต้องเตรียมความพร้อมของกลุ่มผู้ก่อการดีก่อนเข้าร่วมโครงการ
- 1.2 นำบทเรียนพื้นที่เดิมมาปรับใช้ในการทำงาน
- 1.3 เพิ่มกลไกวิธีการประเมินผลแบบมีส่วนร่วม

2. ข้อเสนอต่อเครือข่ายองค์กรชุมชนและประชาชน ระดับภาค/ประเทศ

- 2.1 กำหนดให้การสร้างสังคมสุจริต และต่อต้านทุจริตเป็นเป้าหมายและตัวชี้วัดตามความเข้มแข็ง
- 2.2 เครือข่ายองค์กรชุมชนควรมีกลไกการสนับสนุนการดำเนินงานในพื้นที่
- 2.3 สร้างเครือข่ายภาคประชาชนต่อต้านทุจริต มีส่วนร่วมกับภาครัฐ/เอกชน เพื่อผลักดันเชิงนโยบายและกฎหมาย

3. ข้อเสนอต่อสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

- 3.1 เพิ่มบทบาทและความสามารถเจ้าหน้าที่ สร้างความเข้าใจและสนับสนุนการขับเคลื่อนร่วมกับองค์กรชุมชน
- 3.2 ควรจัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน และมีการต่อยอดโครงการ
- 3.3 สนับสนุนงบประมาณในการทำงานอย่างต่อเนื่อง

4. ข้อเสนอต่อหน่วยงานสนับสนุนหลัก (ปปช. / ปปท. / พน.)

4.1 ร่วมเป็นภาคีและสนับสนุนการป้องกันและต่อต้านการทุจริตของภาคประชาชนอย่างต่อเนื่อง

4.2 ปรับรูปแบบการสนับสนุนที่ยกระดับต่อภาคประชาชน สร้างเชื่อมั่นต่อการตัดสินใจและรับพิชชอบมากขึ้น

5. ข้อเสนอต่อคกก.ปฏิรูป

5.1 กำหนดการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการต่อต้านการทุจริตเป็นนโยบายอย่างต่อเนื่องไปอีก 3-5 ปี เพื่อให้ขยายผลการดำเนินงานให้ครอบคลุมพื้นที่

5.2 เสนอแนะให้หน่วยงานภาครัฐที่มีบทบาทภารกิจตามกฎหมายในการป้องกันแก้ไขปัญหการทุจริตและประพฤติมิชอบพิจารณาปรับเปลี่ยนหลักเกณฑ์ วิธีการส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนให้เหมาะสม

5.3 แนะนำหน่วยงานที่ส่งเสริมการพัฒนาของชุมชน พิจารณานำเอาเรื่องการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐในการส่งเสริมภาคประชาชน